

PROEFSTATION VOOR TUINBOUW ONDER GLAS TE NAALDWIJK

kropsla

herfstteelt 1986

rassenproef 1e beoordeling

BIBLIOTHEEK
PROEFSTATION VOOR TUINBOUW
ONDER GLAS TE NAALDWIJK

R. I. V. R. O.

ir. J. P. Straatsma & A. B. Jansen

Respectievelijk:

Rijksinstituut voor het rassenonderzoek van cultuurgewassen
(gedetacheerd op het Proefstation te Naaldwijk)

en

Proefstation voor Tuinbouw onder Glas te Naaldwijk

INHOUD

	Tabel
Proefopzet	
Proef- en proefveldgegevens	1
In de proef opgenomen rassen	2
Waarnemingen	
Toelichting bij de tabellen.	
Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie	3
Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de overige beoordelaars	4
Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van het standaardras, gegeven door de commissie	5
Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van het standaardras, gegeven door de overige beoordelaars	6
Overzicht van het gewicht in kg/100 stuks en het percentage afval van het totale gewicht	7
Samenvatting van de gemaakte opmerkingen	8

Proefopzet

In de herfstteelt van 1986 werden 8 nieuwe kropslarassen op hun gebruikswaarde voor de praktijk beproefd.

Nanda en Panvit werden als vergelijkingsrassen aan de serie toegevoegd.

De proeven lagen in tweevoud op de bedrijven van :

- dhr. J. Hage te Hoek van Holland
- dhr. J. Wijnen te Eghel (Limburg)
- dhr. v. Wensveen te 's-Gravenzande

Tabel 1. Proef- en proefveldgegevens.

	Hoek.v.Hol.	Eghel	's-Gravenz.
aantal pl/veld	72	66	70
plantafstand	23*21	23*21	23*21
veldgrootte	-	-	-
zaaidata	10-09-86	11-09-86	15-09-86
plantdata	26-09-86	29-09-86	26-09-86
beoordelingsdata	02-12-86	01-12-86	04-12-86
oogstdata	02-12-86	01-12-86	04-12-86

Waarnemingen

De waarnemingen zijn gedaan door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de tuinders, de N.A.K.G., de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst en medewerkers van het Gebruikswaarde-onderzoek.

In het oogstbare stadium werden er cijfers gegeven voor:

- hartvulling
- omvang
- aanslag
- graterigheid
- kleur
- gebruikswaarde

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen.

Op alle vier de plaatsen werd het 100 kroggewicht bepaald en het percentage afval berekend.

De resultaten van het e.e.a. staan in de volgende tabellen.

tabel 2. In de proef opgenomen rassen.

Veldnummers.

code	H.v.h.		Eghel		's-Grav.		witpatroon															
	I	II	I	II	I	II	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
H	2	20	8	20	2	13	-	-	-	-	-	-	+	-	.	.	-	-	-	-	+	+
J	8	17	1	16	7	17	-	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	-	-	-	+	+
K	7	13	3	17	12	14	-	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	+	+	-	-	-
L	6	19	9	15	10	19	-	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	+	+	-	-	-
M	1	12	7	12	5	15	-	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	+	+	-	-	-
N	5	14	4	19	8	18	-	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	+	+	-	-	-
O	9	11	10	11	3	11	-	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	-	-	-	?	+
P	4	15	6	18	1		-	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	-	-	-	?	+
Q	10	16	5	14	6	16	-	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	-	-	+	+	+
R	3	18	2	13	4	9	-	-	-	-	-	-	-	-	.	.	-	-	-	-	+	+

Toelichting bij de tabellen.

Cijfers: hartvulling	4 = te weinig	8 = ruim voldoende
omvang	4 = te klein	8 = groot
aanslag	4 = zeer veel	8 = zeer weinig
graterigheid	4 = te graterig	8 = erg gesloten
kleur	4 = donker	8 = licht
gebruikswaarde	4 = slecht	8 = goed

R = vergelijkingsras Panvit

Q = vergelijkingsras Nanda

HVH = Hoek van Holand.

E. = Eghel.

G. = 's-Gravenzande

Gem. = Gemiddelde van de proefplaatsen.

I en II zijn de verschillende parallellen.

- = Resistent

+ = Vatbaar.

Tabel 3. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie.

	Omvang				Hartvulling				Kleur			
	HVH	E.	G.	Gen.	HVH	E.	G.	Gen.	HVH	E.	G.	Gen.
H	7.4	7.1	7.2	7.2	6.1	6.3	6.6	6.3	6.8	6.9	6.8	6.8
J	7.2	6.9	7.5	7.2	5.5	6.1	5.8	5.8	6.7	6.4	6.5	6.5
K	7.2	6.8	7.4	7.1	6.3	7.0	7.1	6.8	6.7	6.6	6.9	6.7
L	6.6	6.6	6.4	6.5	6.9	7.2	6.8	7.0	5.2	5.1	4.5	4.9
M	6.2	5.7	6.1	6.0	6.1	6.9	6.6	6.5	6.5	6.4	6.6	6.5
N	6.6	6.8	7.2	6.9	6.3	6.9	6.9	6.7	6.7	7.0	7.1	6.9
O	6.8	6.5	6.7	6.7	7.1	7.6	7.6	7.4	7.1	7.0	6.7	6.9
P	6.7	6.4	6.6	6.6	6.4	7.6	7.6	7.2	7.2	7.5	7.7	7.5
Gen.	6.8	6.6	6.9	6.8	6.3	7.0	6.9	6.7	6.6	6.6	6.6	6.6
Q	6.5	6.3	6.8	6.5	6.4	6.8	6.9	6.7	5.0	4.4	4.4	4.6
R	7.3	7.0	7.9	7.4	6.0	6.8	6.1	6.3	6.5	6.8	6.6	6.6
Gen.	6.9	6.7	7.4	7.0	6.2	6.8	6.5	6.5	5.8	5.6	5.5	5.6

	Aanslag				Graterigheid				Gebruiksw.			
	HVH	E.	G.	Gen.	HVH	E.	G.	Gen.	HVH	E.	G.	Gen.
H	5.6	6.4	5.5	5.8	5.2	6.1	5.6	5.6	5.4	5.6	5.4	5.5
J	6.4	7.0	6.2	6.5	5.0	6.1	5.4	5.5	5.1	5.9	5.2	5.4
K	5.9	6.8	5.1	5.9	4.4	6.2	4.9	5.2	4.6	6.4	5.0	5.3
L	4.6	5.4	4.6	4.9	4.8	5.4	5.1	5.1	4.5	4.9	4.5	4.6
M	7.2	7.5	6.9	7.2	6.5	6.5	6.2	6.4	6.0	5.8	6.0	5.9
N	5.0	5.9	5.6	5.5	4.7	5.7	5.1	5.2	4.8	5.8	5.7	5.4
O	4.7	4.8	4.7	4.7	4.9	5.9	6.0	5.6	4.8	4.2	5.4	4.8
P	4.6	5.0	6.0	5.2	5.4	5.6	6.0	5.7	5.0	4.3	6.0	5.1
Gen.	5.5	6.1	5.6	5.7	5.1	5.9	5.5	5.5	5.0	5.4	5.4	5.3
Q	7.5	7.6	7.4	7.5	6.6	6.5	6.2	6.4	6.4	5.5	5.9	5.9
R	5.6	5.8	4.8	5.4	5.2	5.8	4.6	5.2	4.9	5.0	4.4	4.8
Gen.	6.6	6.7	6.1	6.5	5.9	6.2	5.4	5.8	5.7	5.3	5.2	5.4

Tabel 4. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de overige beoordelaars.

	Omvang				Hartvulling				Kleur			
	HVH	E.	G.	Gem.	HVH	E.	G.	Gem.	HVH	E.	G.	Gem.
H	7.2		6.8	7.0	5.5		6.5	6.0	7.0		7.0	7.0
J	7.2		7.0	7.1	5.0		5.7	5.4	6.8		6.7	6.8
K	7.2		7.0	7.1	6.1		6.8	6.5	6.9		7.0	7.0
L	6.7		6.0	6.4	6.6		6.8	6.7	5.0		5.0	5.0
M	6.0		5.7	5.9	5.9		6.0	6.0	6.9		6.8	6.9
N	6.8		7.0	6.9	6.5		6.8	6.7	7.0		7.0	7.0
O	6.5		6.2	6.4	6.5		7.5	7.0	7.1		7.0	7.1
P	6.5		6.4	6.5	6.3		6.9	6.6	7.4		7.3	7.4
Gem.	6.8		6.5	6.6	6.1		6.6	6.3	6.8		6.7	6.7
Q	6.5		6.7	6.6	6.2		6.7	6.5	4.9		5.0	5.0
R	7.3		7.5	7.4	5.3		5.7	5.5	6.5		6.8	6.7
Gem.	6.9		7.1	7.0	5.8		6.2	6.0	5.7		5.9	5.8

	Aanslag				Graterigheid				Gebruiksw.			
	HVH	E.	G.	Gem.	HVH	E.	G.	Gem.	HVH	E.	G.	Gem.
H	5.6		5.8	5.7	5.8		6.0	5.9	5.4		5.5	5.5
J	6.6		5.8	6.2	5.8		6.0	5.9	5.3		5.5	5.4
K	6.2		5.7	6.0	4.7		5.5	5.1	5.1		5.7	5.4
L	5.2		5.2	5.2	5.1		5.8	5.5	5.0		4.7	4.9
M	7.4		6.8	7.1	7.1		7.0	7.1	5.8		5.3	5.6
N	5.5		5.7	5.6	5.5		5.7	5.6	5.6		5.7	5.7
O	5.2		5.2	5.2	6.3		6.8	6.6	5.1		5.0	5.1
P	5.2		6.4	5.8	6.1		6.3	6.2	5.5		5.6	5.6
Gem.	5.9		5.8	5.8	5.8		6.1	6.0	5.4		5.4	5.4
Q	7.2		7.0	7.1	7.0		6.8	6.9	6.2		5.8	6.0
R	6.0		5.8	5.9	5.6		5.7	5.7	4.8		4.7	4.8
Gem.	6.6		6.4	6.5	6.3		6.3	6.3	5.5		5.3	5.4

Tabel 5. Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van de standaardrassen door de commissie.

	Omvang				Hartvulling				Kleur			
	HVH	E.	G.	Gem.	HVH	E.	G.	Gem.	HVH	E.	G.	Gem.
H	100.0	100.0	31.3	77.1	60.0	43.8	62.5	55.4	100.0	100.0	100.0	100.0
J	70.0	87.5	50.0	69.2	40.0	31.3	25.0	32.1	100.0	93.8	100.0	97.9
K	80.0	75.0	43.8	66.3	80.0	81.3	68.8	76.7	100.0	93.8	93.8	95.9
L	60.0	50.0	6.3	38.8	100.0	87.5	62.5	83.3	30.0	25.0	.0	18.3
M	40.0	6.3	.0	15.4	80.0	75.0	50.0	68.3	100.0	100.0	100.0	100.0
N	60.0	68.8	37.5	55.4	80.0	81.3	62.5	74.6	100.0	100.0	100.0	100.0
O	70.0	43.8	.0	37.9	100.0	81.3	100.0	93.8	100.0	100.0	93.8	97.9
P	50.0	37.5	6.3	31.3	90.0	93.8	87.5	90.4	100.0	100.0	100.0	100.0
Gem.	66.3	58.6	21.9	48.9	78.8	71.9	64.9	71.8	91.3	89.1	86.0	88.8
Q	6.5	6.3	6.8	6.5	6.4	6.8	6.9	6.7	5.0	4.4	4.4	4.6
R	7.3	7.0	7.9	7.4	6.0	6.8	6.1	6.3	6.5	6.8	6.6	6.6
Gem.	6.9	6.7	7.4	7.0	6.2	6.8	6.5	6.5	5.8	5.6	5.5	5.6

	Aanslag				Graterigheid				Gebruiksw.			
	HVH	E.	G.	Gem.	HVH	E.	G.	Gem.	HVH	E.	G.	Gem.
H	.0	43.8	6.3	16.7	.0	25.0	62.5	29.2	40.0	43.8	31.3	38.4
J	40.0	68.8	37.5	48.8	.0	18.8	56.3	25.0	10.0	68.8	25.0	34.6
K	.0	68.8	6.3	25.0	.0	31.3	31.3	20.9	.0	93.8	37.5	43.8
L	.0	12.5	.0	4.2	.0	12.5	25.0	12.5	.0	12.5	.0	4.2
M	90.0	93.8	81.3	88.4	50.0	37.5	87.5	58.3	90.0	68.8	75.0	77.9
N	.0	25.0	12.5	12.5	.0	12.5	31.3	14.6	10.0	75.0	56.3	47.1
O	.0	12.5	.0	4.2	.0	37.5	75.0	37.5	30.0	6.3	37.5	24.6
P	.0	12.5	50.0	20.8	.0	18.8	81.3	33.4	30.0	18.8	87.5	45.4
Gem.	16.3	42.2	24.2	27.6	6.3	24.2	56.3	28.9	26.3	48.5	43.8	39.5
Q	7.5	7.6	7.4	7.5	6.6	6.5	6.2	6.4	6.4	5.5	5.9	5.9
R	5.6	5.8	4.8	5.4	5.2	5.8	4.6	5.2	4.9	5.0	4.4	4.8
Gem.	6.6	6.7	6.1	6.5	5.9	6.2	5.4	5.8	5.7	5.3	5.2	5.4

Tabel 6. Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van de standaardrassen door de overige beoordelaars.

	Omvang				Hartvulling				Kleur			
	HVH	E.	G.	Gem.	HVH	E.	G.	Gem.	HVH	E.	G.	Gem.
H	100.0		.0	50.0	70.0		50.0	60.0	100.0		100.0	100.0
J	100.0		.0	50.0	30.0		.0	15.0	100.0		100.0	100.0
K	100.0		16.7	58.4	90.0		83.3	86.7	100.0		100.0	100.0
L	70.0		.0	35.0	100.0		83.3	91.7	20.0		33.3	26.7
M	.0		.0	.0	90.0		.0	45.0	100.0		100.0	100.0
N	80.0		.0	40.0	100.0		83.3	91.7	100.0		100.0	100.0
O	50.0		.0	25.0	90.0		100.0	95.0	100.0		100.0	100.0
P	50.0		.0	25.0	100.0		66.7	83.4	100.0		100.0	100.0
Gem.	68.8		2.1	35.4	83.8		58.3	71.0	90.0		91.7	90.8
Q	6.5		6.7	6.6	6.2		6.7	6.5	4.9		5.0	5.0
R	7.3		7.5	7.4	5.3		5.7	5.5	6.5		6.8	6.7
Gem.	6.9		7.1	7.0	5.8		6.2	6.0	5.7		5.9	5.8

	Aanslag				Graterigheid				Gebruiksw.			
	HVH	E.	G.	Gem.	HVH	E.	G.	Gem.	HVH	E.	G.	Gem.
H	.0		.0	.0	10.0		100.0	55.0	50.0		50.0	50.0
J	50.0		.0	25.0	.0		100.0	50.0	40.0		50.0	45.0
K	30.0		.0	15.0	.0		66.7	33.4	20.0		66.7	43.4
L	.0		.0	.0	.0		83.3	41.7	30.0		33.3	31.7
M	100.0		83.3	91.7	100.0		100.0	100.0	70.0		50.0	60.0
N	.0		.0	.0	.0		66.7	33.4	60.0		66.7	63.4
O	.0		.0	.0	30.0		100.0	65.0	20.0		.0	10.0
P	.0		50.0	25.0	10.0		100.0	55.0	50.0		66.7	58.4
Gem.	22.5		16.7	19.6	18.8		89.6	54.2	42.5		47.9	45.2
Q	7.2		7.0	7.1	7.0		6.8	6.9	6.2		5.8	6.0
R	6.0		5.8	5.9	5.6		5.7	5.7	4.8		4.7	4.8
Gem.	6.6		6.4	6.5	6.3		6.3	6.3	5.5		5.3	5.4

Tabel 7. Overzicht van het gewicht in kg/100 stuks en het percentage afval van het totale gewicht.

	kg/100 stuks				% afval			
	HVH	E.	G.	Gem.	HVH	E.	G.	Gem.
H	24.5	22.7	26.8	24.7	16.4	16.2	16.9	16.5
J	21.5	18.7	22.0	20.7	11.7	12.4	19.1	14.4
K	22.5	22.0	24.5	23.0	14.7	13.3	17.6	15.2
L	22.7	21.5	23.1	22.4	16.0	14.9	17.8	16.2
M	18.8	17.0	19.7	18.5	10.6	6.7	15.9	11.1
N	23.8	20.7	24.6	23.0	15.4	17.1	17.8	16.8
O	21.5	18.5	22.4	20.8	15.9	17.8	16.8	16.8
P	19.4	18.3	21.4	19.7	17.4	18.6	16.3	17.4
Gem.	21.8	19.9	23.1	21.6	14.8	14.6	17.3	15.6
Q	20.2	19.4	23.5	21.0	10.2	8.5	13.1	10.6
R	22.1	18.2	23.9	21.4	15.5	16.5	19.5	17.2
Gem.	21.2	18.8	23.7	21.2	12.9	12.5	16.3	13.9

Tabel 8. Samenvatting van de gemaakte opmerkingen.

Rassen	Code	Hoek van Holland 2-12-1986	Egchel 1-12-1986	's-Gravenzande 4-12-1986
		12 beordelaars	8 beordelaars	11 beordelaars
	H	grof van onder (2x) groot (2x) wat traag - zwaar - goede vul- ling - dicht - graterig - aan- slag - droogrand - veel geel blad	topje - smet - wit (2x) wat droogrand - randje (4x)	topje (18x) wat rond - te zacht - geschouderd (2x) niet uniform (2x) wat glazigheid
	J	voor zware sla - geel blad - geen vulling (2x) te traag - te graterig - wild en los	te veel wit (3x) wat los - top- rand - puntige onderkant - on- gelijk op hartvulling	dubbele harten (2x) mooie kleur - los (3x) flodderig (2x) heterogeen op hartvulling (2x)
	K	niet uniform - niet strak - te graterig - wat rommelig - geel blad	geel blad (2x) wit - wat onge- lijk	flodderig - enkele stip
	L	bobbelbladvirus - donker (2x) grof van onder - aanslag - glazigheid - droogrand (3x) ongelijk (2x)	donker - wit - geschouderd - geel blad - wat glazig in het hart - toprand (6x)	topje (8x) grof snijvlak (3x) dikke nerf - donker (2x) droog- rand - rand - zeer ongelijk
	M	te licht (2x) wat glazig - tuiterig van onder - puntig - geel blad - te kleine krop (2x)	iets te compact (4x) smet (2x) geen wit - te kropperig	geel blaadje (2x) stipje (3x) trage sla (3x) te klein (3x)
	N	topje - frisse kleur (2x) droogrand - iets geschouderd - geel blad	topje (3x) wat droogrand (2x) wit - mooie strakke kleur - wat glazigheid	geel blad (2x) iets geschouderd (2x) wat grof (2x)
	O	grof van onder - rand - licht - droogrand - te zacht (2x) zwaar gebobbeld (2x)	geel blad - aanslag (2x) wit (3x) droogrand (2x) kropperig - veel smet (2x) iets rommelig	toprand (3x) sterk kroppend - gebobbeld (2x) stip - rand (3x) aanslag - zacht (2x)
	P	licht - smet - wat rand - zwaar gebobbeld (3x) snel - geel blad - te zacht (3x)	wit (4x) grof snijvlak - iets rand (3x) veel geel blad - droogrand - rommelig	topje (3x) stipje in het hart (2x) licht gebobbeld - zacht (2x) iets glazig
Nanda	Q	wat klein - hoog omblad - donker - te traag	te donker - open - gevuld - wit (2x) los in het hart - wat bladrot	topje - tuiterig (2x) enkel stipje - lange nerf - donker (2x) ongelijk
Panvit	R	los (5x) groot - te graterig - wat rand - niet uniform - zwaar gebobbeld - toprand - necrose - groot blad - te sterk sluitend - wild	te los (4x) iets smet - wat blad- rot - kropperig - geel blad - wit - rommelige sla (2x) te zacht (2x) flodderig (2x) iets glazig - droogrand	dubbele harten (2x) rommelig - te wild (2x) zacht - groot (3x) heterogeen (3x) wat toprand - flodderig - los (6x) slecht - glazig - groot snijvlak

Uitslag rassenproeven botersla, normale en late herfstteelt 1986, eerste beoordeling

<u>Code</u>	<u>Ras</u>	<u>Herkomst</u>	<u>Uitslag</u>	<u>Omschrijving</u>
H	Karlo	TS-seeds	naar 2 ^e beoordeling	
J	E 4099	Enza	afgewezen	matige hartvulling
K	E 3228	Enza	naar 2 ^e beoordeling	
L	939	L. de Mos	afgewezen	donkergroen, te gevoelig voor aanslag, graterig
M	159	L. de Mos	naar 2 ^e beoordeling	
N	936 (=Animo)	L. de Mos	naar 2 ^e beoordeling	
O	NiZ06	Nickerson Zwaan	afgewezen	te gevoelig voor aanslag, gevoelig voor rand en stip
P	NiZ53	Nickerson Zwaan	afgewezen	gevoelig voor aanslag, rand en stip, traag
Q	Nanda	Pannevis	volgend jaar weer vergelijkingsras	
R	Panvit	Pannevis	volgend jaar geen vergelijkingsras meer	